

برنامه استراتژیک گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

دانشکده بهداشت با سابقه حدود 25 سال، از ابتدا به عنوان گروه بهداشت زیر نظر آموزشکده پیراپزشکی و پس از مراحل پذیرش دوره های کارشناسی به صورت مستقل رسماً در مهرماه 1384 بعنوان دانشکده بهداشت از طریق وزارت متبوع پذیرفته گردیده است. گروه آموزشی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت از سال 92 در دانشکده بهداشت شروع به فعالیت کرده است. در حال حاضر (سال 1400) آقای دکتر محمد رضا میری عهده دار مدیریت گروه می باشند.

بیانیه رسالت (Mission Statement)

ماموریت رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در مقطع کارشناسی ارشد، تربیت دانش آموختگانی است که با کسب دانش و مهارت های حرفه ای قادر به شناخت جامعه، ارزیابی نیازهای فردی، سازمانی و اجتماعی برقراری ارتباط مناسب و موثر، تصمیم گیری، خدمات آموزشی، مدیریتی، پژوهشی و مشاوره ای و طراحی مداخلات و پژوهش های مرتبط با سلامت در راستای افزایش آگاهی، بهبود نگرش و تغییر رفتار گروههای مختلف جمعیتی بر اساس ارزش های اسلامی، فرهنگی و انسانی باشند به گونه ای که به ارتقای سلامت و شکل گیری سبک زندگی سالم منتهی گردد.

دورنما (Vision Statement)

تا سال 1405 شمسی وهم گام با اهداف سند چشم انداز ملی، رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در مقطع کارشناسی ارشد، به استانداردهای آموزشی در سطح جامعه دست یابد و دانش آموختگان این مقطع قابلیت توانمندسازی جامعه و ایجاد بستر مناسب ارتقای سطح سلامت محیطی، سازمانی، و اجتماعی در کشور فراهم نمایند همچنین تربیت دانش آموختگان این مقطع آموزش و ارتقاء سلامت باعث ارتقاء سطح سلامت جامعه، افزایش بهره وری و کاهش بار بیماریها و هزینه های تشخیصی، و درمانی و توانبخشی گردد.

ارزشها (Values)

عقاید و ارزشهای حاکم بر این رشته عمدتاً "برگرفته از قوانین و مقررات دین مبین اسلام و فرهنگ ایرانی اسلامی است. اسلام بر حفظ سلامت بر اساس مسئولیتهای فردی و اجتماعی تأکید خاص دارد. از آنجاکه هدف علم آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، توانمندسازی افراد و جامعه برای کنترل عوامل مؤثر بر سلامت است، لذا آموزههای این رشته نقش مهمی در استقرار جامعه سالم به عهده دارد. این رشته بر اساس نیازهای فردی، سازمانی و اجتماعی برای بهبود رفتار و توسعه فرهنگ و سبک زندگی سالم مبتنی

بر فرهنگ و مذهب ایرانی اسلامی بنا گردیده است و دانش آموختگان این رشته با استفاده از مجموعه علوم پزشکی، بهداشتی، اجتماعی رفتاری و تلفیق آنها با یکدیگر مردم و سازمانها را در جهت تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت توانمند میسازند و در این مسیر از مشارکت بخشهای مختلف جامعه و حمایت سیاستگذاران بهره میجوید. علاوه بر سلامت محوری و تأکید بر عدالت در توزیع سلامت، این رشته بر فرهنگسازی تدریجی مبتنی بر پژوهشهای فرهنگی و اجتماعی نیز باور دارد. در این برنامه، بر ارزش های زیر تأکید می شود:

□ ارزشهای اسلامی ایرانی

□ اخلاق مداری

□ نظامندی و جامع نگری

□ اجتماع محوری

□ عدالت محوری

□ سلامت محوری

□ مشارکت، همکاری و توانمندسازی

ضمنا:

- رضایت علمی دانشجویان جزو ارزشهای بنیادی گروه ماست.
- ما متعهد به مشارکت جمعی و توسعه تیمی در جهت مسائل علمی گروه هستیم.
- ما متعهد هستیم علم مداری را در گروه رعایت کنیم.
- ما متعهد به شایسته سالاری در گروه هستیم.
- ما متعهدیم که مسائل علمی گروه را در اولویت قرار دهیم .

اهداف کلی

اهداف کلی این رشته تربیت و توانمندسازی دانش آموختگان به منظور:

□ توسعه رویکردها و استراتژیهای ارتقا سلامت

□ اصلاح و توسعه رفتارها و تصمیمات ارتقادهنده سلامت در سطح فردی، اجتماعی و سازمانی

□ بهبود سبک زندگی سالم و کیفیت زندگی در جامعه

□ ترویج فرهنگ سلامت جامعه

وظایف حرفه ای دانش آموختگان این رشته به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

نقش آموزشی

□ طراحی، اجرا و ارزشیابی دوره های آموزشی رسمی و غیررسمی

□ توانمندسازی کارکنان نظام سلامت، و توانمندسازی اجتماعی

□ اجرای برنامه های آموزشی در برقراری ارتباطات در سطوح سازمانی و اجتماعی

□ تولید و استانداردسازی مواد و محتوای آموزشی

□ بکار گیری روشهای آموزشی نوین

پژوهشی

□ تولید دانش و شواهد علمی از طریق طراحی و اجرای پژوهشهای علمی برای شناسایی و انتخاب کانالهای ارتباطی مؤثر برای

آموزش

□ مطالعه عادات، آداب و رفتار مردم و سبک زندگی در ارتباط با مسائل بهداشتی.

□ مطالعه اثربخشی برنامه های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

□ تحلیل محتوا در مواد آموزش سلامت

□ نیازسنجی و تعیین اولویتهای

□ مطالعه رفتار بر اساس تئوریها و مدلها

□ ابزارسازی در پژوهشهای آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

□ گردآوری و تحلیل داده ها و مستندسازی

□ انتشار مقاله در مجلات معتبر ارائه نتایج پژوهشهای انجامگرفته مرتبط با سلامت

□ ارائه دستاوردهای پژوهشی در مجامع علمی داخلی و خارجی

□ نقد و داوری طرحها، مقالات و متون علمی

□ همکاری در طرحهای ملی، منطقیهای و بین المللی مرتبط با سلامت

نقش مشاوره ای در زمینه های مختلف از جمله:

□ تغییر و بهبود رفتار و سبک زندگی ایمن و ارتقاء دهنده سلامت در گروههای جمعیتی (کودکان، نوجوانان، جوانان، زنان، سالمندان، معلولین و)...

□ پیشگیری و کنترل رفتارهای پرخطر و آسیبهای روانی اجتماعی (سوء مصرف مواد و داروها، HIV / ایدز،)

□ سلامت جنسی و .....

نقش جلب حمایت همه جانبه و برقراری ارتباط

برقراری ارتباط مؤثر با گروهها، تشکلهای و سازمانهای اجتماعی به منظور ترغیب، جلب مشارکت و حمایت آنها برای تسهیل و

توسعه برنامه های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت شامل:

□ ایجاد ائتلاف و یا توسعه هماهنگی های درون و بین بخشی

□ ارتباط با رسانه های محلی

□ ارتباط مؤثر با سازمانهای دولتی و غیردولتی از جمله انجمنها و سازمانهای مردم نهاد

□ بهره گیری از فنآوریهای اطلاعات و ارتباطات نوین

این گروه در چشم انداز توسعه‌ای 5 ساله خود در حوزه های زیر، برنامه های زیر را در راس کار خود قرار می دهد:

توسعه کمی آموزش در گروه آموزش بهداشت

1. تأسیس رشته های تحصیلات تکمیلی از جمله دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت.

2. توسعه زیرساخت های آموزشی (حضوری و مجازی) و استفاده از E-Learning در آموزش

ارتقاء کیفی آموزش در گروه آموزش بهداشت

1. بکارگیری و جذب نیروهای آموزشی متخصص و مجرب در جهت ارتقاء کیفی آموزش

2. بهره گیری از اساتید و کادر آموزشی در جهت بازنگری محتوی آموزشی و تهیه محتوی علمی مناسب بر اساس آخرین منابع علمی

3. تولید، تامین و انتشار افزار و سخت افزار آموزشی، فیلم های علمی و در کل بسته های آموزشی جهت دانشجویان و افزایش دسترسی دانشجویان به منابع علمی

4. آماده سازی زمینه مناسب جهت فعالیت های حرفه ای و مهارت آموزی و تقویت خلاقیت در دانشجویان از طریق برگزاری کارگاههای آموزشی، بازدیدهای علمی و کارآموزی.

5. هماهنگی و تلاش در جهت بازنگری سرفصل های آموزشی متناسب با نیاز روز خدمات سلامت

6. حمایت از اعضای هیئت علمی و دانشجویان جهت شرکت در کنفرانس های علمی.

7. توانمندسازی اعضای هیئت علمی از طریق برگزاری کارگاههای آموزشی بصورت دوره ای مبتنی بر نیاز.

8. تعیین منظم شاخصهای آموزشی و میزان حصول شاخصها در هر نیمسال و سال تحصیلی.

9. نظارت منظم بر اجراء مناسب سرفصل ها و برنامه های آموزشی از طریق تهیه طرح درس و دوره مناسب توسط اساتید

10. ارزشیابی اساتید و ارائه فیدبک مناسب.

11. توسعه و تجهیز کتابخانه تخصصی گروه متناسب با تقاضا

12. ارتباط مستقیم با اعضای هیئت علمی، تبادل نظر و هماهنگی برنامه های آموزشی

13. افزایش نقش استاد مشاور در بهبود وضعیت تحصیلی دانشجویان

ارتقاء کمی پژوهش در گروه آموزش بهداشت

1. ایجاد بستر مناسب برای انجام طرحهای تحقیقاتی در دانشکده از طریق برقراری ارتباط با مرکز تحقیقت عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و سایر مراکز تحقیقاتی دانشگاه.

2. تشویق دانشجویان و اعضای هیات علمی به انجام طرحهای اولویت دار بهداشتی در استان .

3. تعامل با سایر سازمانها در جهت انجام پایان نامه های مرتبط با مسائل و معضلات بهداشت منطقه .

4. برگزاری کارگاهها به منظور توانمند سازی دانشجویان، کارکنان و اعضاء هیئت علمی از نظر پژوهشی .

توسعه کیفی پژوهش در گروه آموزش بهداشت

1. جذب بودجه های پژوهشی از سازمانهای دولتی و بخش خصوصی در جهت انجام طرحهای تحقیقاتی.

2. تعیین اولویت های پژوهشی متناسب با امکانات دانشکده و نیازمندیهای منطقه ای.

3. نظارت بر انجام طرحهای تحقیقاتی و پایان نامه دانشجویان .

4. برقراری کانون های علمی تحقیقاتی دانشجویان و راهنمایی و حمایت اساتید.

تقویت ارتباط با جامعه

برقراری تفاهم نامه همکاری و هماهنگی با سازمانها و شرکت های دولتی و خصوصی و با سایر بخش های جامعه همسو با حوزه سلامت در جهت تامین و ارتقاء اهداف آموزشی پژوهشی سلامتی از طریق دانشکده بهداشت و جذب حمایت مالی و معنوی آن ها

تقویت ارتباط با دانش آموختگان

1. تعریف و اجرای برنامه های تقویت کننده شبکه ارتباطی با دانش آموختگان و شناسایی نواقص و چالش های دوره تحصیل
2. تدوین شیوه نامه نحوه استفاده از توانایی های دانش آموختگان برای بهبود برنامه های تربیت دانشجو آموزشی، پژوهشی و فرهنگی (با هدف کاربردی کردن آموزش ها و پاسخ به نیازهای جامعه

نقاط قوت برنامه آموزش گروه :

- وجود اعضای هیئت علمی با انگیزه و باسواد در گروه
- توانایی اساتید گروه در زمینه تدریس و پژوهش و همچنین به کارگیری تجهیزات آموزشی و پژوهشی
- توانمندی اساتید گروه در زمینه اجرایی و مدیریتی
- توانایی پذیرش دانشجو در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری
- داشتن برنامه آموزشی مدون توسط تک تک اعضای گروه
- وجود تجهیزات کمک آموزشی به شکل کامل برای آموزش دانشجویان
- بازبینی کوریکولوم گروه بهداشت عمومی براساس نظرات همه اساتید گروه
- استفاده از روش های نوین ارزشیابی همچون آزمون OSCE، لاگ بوک مدون و ...
- وجود جو گرم و دوستانه در میان تک تک اعضای گروه
-

نقاط ضعف برنامه آموزشی گروه

- نداشتن هیات علمی بالینی جهت اجرای برنامه کارآموزی
- وابستگی گروه جهت اجرای کارآموزی به همکاران مرکز بهداشت و مشغله بسیار زیاد همکاران بهداشتی
- محدودیت منابع مالی و عدم تخصیص مناسب منابع مالی جهت انجام پژوهش های کاربردی

فرصت ها:

- وجود شبکه بهداشت همسو با گروه آموزش بهداشت
- وجو سازمان های همسو برای اجرای پروژه ها و تحقیقات بهداشتی همچون بهزیستی، کمیته امداد و شهرداری و ارتباطات مثبت برون بخشی با این ادارات و سازمانها در پیشبرد اهداف آموزشی و پژوهشی
- وجود مراکز تحقیقاتی خصوصاً مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در دانشگاه

تهدیدها:

عدم اطلاع رسانی صحیح توانمندی ها به مقامات تصمیم گیرو سازمان های برون بخش در زمینه آموزشی و پژوهشی اعضای هیئت علمی و گروه ها